

Tollbamondás

4. osztály

Lotz János az Amerikai Egyesült Államokban született, és amerikai állampolgárként halt meg (,) egy 18. században Somogyvámosra betelepült német család leszármazottjaként. Tizenhat évet élt Magyarországon, nyolc évet töltött Bonyhádon (,) a gimnázium tanulójaként. Érettségije után egyetemi hallgató lett, majd elnyert egy kutatói ösztöndíjat Stockholmba. Itt hamarosan kinevezték egyetemi tanárnak. Első fizetéséből hasznos ajándékot küldött volt iskolájának. A szegény sorsú gimnazisták segélyezésére és az ingyenes tankönyvhasználat biztosítására Lotz János 1000 pengős könyvcsomaggal támogatta az iskola segélyegyleti könyvtárát.

Útmutató a tollbamondáshoz:**Írjuk fel a táblára:**

- Stockholm (mondjuk el a gyerekeknek, hogy ez a svéd főváros)

Mondjuk el:

A századot ki kell írni, nem rövidíthetik.

Az évszámot és a pengőt kivéve a többi számot betűvel írják le!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

A vesszők helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

Megoldások

1. Melyik állítás igaz a bonyhádi gimnázium önképzőköreire Lotz idején?

7/

*Tégy + jelet, ha igaz, és – jelet a pontozott vonalra, ha nem igaz az állítás!**Csak a szövegben szereplő információkat vedd figyelembe.*

Az önképzőkörek céljai:

- Támogatja és népszerűsíti a diákok tudományos tevékenységét.	+
- Önálló, tanári vezetés nélkül is munkafeltételeket biztosít a diákoknak.	-
- Diáktudományos rendezvények megszervezése.	+
- Az iskola neves személyiségeinek és gyűjteményeinek ismertetése.	-
- Természeti, történelmi, építészeti és néprajzi nevezetességek bemutatása.	-
- Irodalmi, művészeti és tudományos témájú pályázatok meghirdetése.	+
- A különböző utazások és kirándulások anyagi támogatása.	-

2. Húzd alá azokat a fogalmakat, amelyek nem játszhatnak szerepet az önképzőkben!

3/

- baráti kapcsolatok rangsorok felállítása vitakészség fejlesztése
- tagok kiválogatása tanórai felelés sporttevékenység

3. Tedd időrendbe az alábbi eseményeket!

5/

Az időben hozzánk legközelebbi időponttal kezd a számozást!

a) A bonyhádi gimnázium önképzőköreinek alapítása.	4.
b) Simon Ferenc nagyra értékeli az önképzést.	3.
c) Lotz második éve tagja a gimnázium önképzőköreinek.	2.
d) Petőfi beiratkozik a pápai kollégiumba.	5.
e) Lotz János híres nyelvész lett.	1.

4. Válaszd ki felsorolásból a hiányzó helyekre illő szavakat!

5/

*Egy szó kimarad.*világ oktatás **műveltség** folyamat művelődés önképzés

Az önfejlesztés olyan **FOLYAMAT**, amelynek során tudatosan igyekszünk jobbítani képességeinket életünk különböző területein. Valakinek az iskolán kívüli, rendszeres **OKTATÁS** nélküli, saját erejéből történő önkéntes tanulása és **MŰVELŐDÉS**-e/-a. A/az **ÖNKÉPZÉS** nélkülözhetetlen eszköze annak is, hogy a szüntelenül átalakuló **VILÁG**-ban/-ben a kihívásokra az érintettek képesek legyenek önmagukat felkészíteni.

1. Húzd alá mindegyik sorban azt a szót, amelyet hibásan írtunk!

4/

- a) Kölcsey Ferenc, Kossuth Lajos, Kodály Zoltán, Weöresmarthy Mihály
- b) Bulgária, Cseorszag, Finnország, Argentína
- c) újdonság, újabb, újjong, újít
- d) hidtem, tudtam, maradtam, küldtem

2. Írd le a vonalra kijavítva az alábbi népdalcímek közül azokat, amelyekben helyesírási hibát találsz!**A hibátlanokat pipáld ki!**

12/

Aranyalmás az én selyem keszkenőm

Sárgarépa, petrezselyem, kukoricaszár

Két út van előttem

Haragszom az olyan szóra

Eltörött a kutam gémje

Kerek az én szoknyám alja **PIPA**

Nincs szebb lány a magyar lánynál

Felmásztam az eperfára

A karádi falu végén **PIPA**

Villásfarkú fecske

Még azt mondják, nem illik

A kassai szőlőhegyen két szál vessző

*Minden helyesen leírt címért/pipáért 1 pont jár.***3. Döntsd el, hogy a táblázat első oszlopában lévő szavak aláhúzott betűit rövid vagy hosszú magánhangzóval kell-e írni! Tegyel X-et a megfelelő helyre!**

10/

Szó	Rövid magánhangzóval kell írni	Hosszú magánhangzóval kell írni
Pl.: h__zik (i/í)		X
t__zes (ü/ű)	X	
ny__lvánosság (i/í)	X	
gy__jtő (ü/ű)		X
__zletes (i/í)		X
s__lyzó (u/ú)		X
megsz__nik (ü/ű)		X
b__ntetés (ü/ű)	X	
__tunk (u/ú)	X	
b__rkózik (i/í)	X	
bizony__tvány (i/í)		X

4. Milyen betűt vagy betűket kell oda írni, ahol hosszú cs hangot ejtünk?**10/**

vadság, reccsen, fűtsetek be, barátság, sietség, szabadság, mulatság, fáradtság/fáradtság, imádság, kiloccsan

5. Döntsd el, melyik a helyesen írt szó, majd írd a megfelelő számot vagy betűjelet az üresen maradt helyre!**12/**

1: az első a jó

2: a második a jó

X: mindkettő jó

0: egyik sem jó

1	2	
Pitypang utca	Szabadság Tér	1
meg akarta venni	megakarta venni	1
be-gu-bód-zik	nind-zsa	0
9-cel	9-el	1
len	lenn	X
Megne edd!	Meg ne edd!	2
Lázár Ervin általános iskola	Lázár Ervin Álltalanos Iskola	0
Makói hagyma	makói hagyma	2
csuklya	csukja	X
Károlyjal	Károllyal	2
kulcsal	kulccsal	2
Nivea Krém	Nivea krém	2

6. L vagy ll? Egészítsd ki a szavakat az l betű megfelelő hosszúságú alakjával!**12/**

tőled, állvány, állomás, szalag, kiáltás, kiállítás, kullancs, állam, álcáz, áldozat, telik, vanília

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____ pont**